

Vapaa Sivistystyö ry
FRITT BILDNINGSARBETE RF

Eduskunta

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kuuleminen 22.9.2020

Varapuheenjohtaja Jaana Nuottanen

KUNNAT TYÖLLISYYSPALVELUIDEN VAHVISTAJINA

- Mielekästä lähteä kokeilemaan
- Hyvä, että paljon eri puolilla maata sijaitsevia kuntia mukana
- Kunnilla mahdollisuus vaikuttaa asiaan myönteisesti: monialainen konserniajattelu, siilojen ylittäminen ja ristiinpölytys, asiakkaat tunnetaan hyvin
- Uusien mallien kehittäminen: millaiset palvelut toimisivat parhaiten?
- Kokeilun seuranta ja arviointi kuitenkin erittäin tärkeää
- Kuntakokeilut liittyvät osaamisen kehittämiseen, jatkuvaan oppimiseen ja työllistymisen edistämiseen; vastaavasti tärkeää kehittää myös ministeriöiden välistä yhteistyötä; tarvitaan uusia henkisiä ja konkreettisia koordinaatorakenteita ja ajattelua

VAPAASTA SIVISTYSTYÖSTÄ

- 5 erillistä oppilaitosmuotoa
- Alueellisen ja seutukunnallisen tilanteen tuntemus, nopea organisointikyky
- Joustavat opinnot ovat avoimia kaikille
- Parhaillaan menossa useita työllistymisen edistämiseen tähtääviä hankkeita -> kannattaa parastaa ja hyödyntää myös myöhemmin
- Kuntakokeilun kohderyhmät jo entuudestaan tuttuja
- Vastaa toimialana hyvin OECD:n 2/2020 Suomea koskeviin suosituksiin: monipuolistaa koulutustarjontaa työikäisille, vahvistaa kannusteita osallistua koulutukseen hakevan toiminnan ja lyhytkestoisten, räätälöityjen koulutusten muodossa

VAPAAN SIVISTYSTYÖN LUKUTAITOKOULUTUKSESTA

- Pilotointi käyntiin vuoden 2018 alusta
- Kaksi raidetta: kunta ja TE-toimisto
- Tarkastusvaliokunnan mietinnön 1/2019 pohjalta myös nykyiseen hallitusohjelmaan: vapaan sivilin ja kolmannen sektorin osuutta kotoutumisessa tulee lisätä
- Kotoutumisen selontekoa odotellessa hyvää tiivistynyt yhteistyö ministeriöiden välillä -> ymmärryksen ja kokonaiskoordinaation lisääntyminen, kehittämistarpeiden hahmottaminen

KARVIN TULOKSIA/SUOSITUKSIA VAPAAN SIVISTYSTYÖN LUKUTAITOKOULUTUKSESTA

- Koulutuksen saatavuus mielletään hyväksi, mutta kohderyhmä, ohjaukseen liittyvät käytännöt ja järjestämisen vastuut vakiintumattomia
- Saatavuudessa on haasteita työssäkäyvien ja kotona pitkään olleiden osalta
- Opetusryhmät ovat osaamistasoltaan hyvin heterogeenisia
- Kohderyhmää ja toteutusvastuita pitää kirkastaa
- OKM ja TEM laativat yhteistyössä ja koulutuksen järjestäjiä kuullen nykyistä tarkemman opiskelijaprofiloinnin kohderyhmästä
- Koulutukseen liittyvää tiedottamista ja sujuvaa tiedonkulkua tulee vahvistaa

KARVIN TULOKSIA/SUOSITUKSIA VAPAAN SIVISTYSTYÖN LUKUTAITOKOULUTUKSESTA

- Osaamisen tunnistamista tulee edistää (tiedot kirjatuiksi ja välitetyiksi eteenpäin osana opiskelijan jatkosuunnitelmaa)
- Tieto alkukartoituksista ei siirry oppilaitoksiin toivotulla tavalla kaikkialla
- Lähtötason arviointia vaikeuttaa valtakunnallisten osaamisten arvioinnin testausmateriaalien, arviointikriteereiden ja työkalujen puuttuminen (kansallinen yhdenmukaistaminen)
- Jatko-opintopolun löytyminen alkavan lukutaidon omaaville ja oppimisvaikeuksista kärsiville on osoittautunut haasteelliseksi
- Koulutukseen osallistuminen ei tällä hetkellä toteudu opiskelijan näkökulmasta tarveperusteisesti vaan mahdollisuutta määrittää kotoaika
- Osa järjestäjistä joutunut täydentämään riittämätöntä valtionosuutta muulla omarahoituksella